

ската и сръднебългарската епохи. По традиция тя се е употребявала въ писанитѣ паметници и по-късно, прѣзъ епохата на турското робство. Но прѣзъ тая епоха особеноститѣ на отдѣлнитѣ български говори се закрѣпили, и докато едни отъ източнитѣ говори усвоили формата българинъ, други, напр. въ Тетевенско, въ Копривщица запазили старото — блъгаринъ, блгаринъ. Въ трети говори (tolt, tŭt, tot, tut) се явили формитѣ бѣгаринъ, болгаринъ, богаринъ, бугаринъ. Така, въ единъ сборникъ, писанъ въ Македония прѣзъ XVIII в. на мѣстенъ простонароденъ езикъ, послѣдниятъ е нареченъ: *преведено ѿ езика гръчeskаго на богарски*.¹⁾ Въ другъ ржкописъ четецъ македонецъ прѣзъ 1780 г. се издава съ бѣлѣжка, дѣто говори за началото на българската книга въ 850 г.: *зрѣ кога се писа + кнѣга Болъгáрска + во лѣто 850* (1780): *ѿл (930) годa како се писала кнѣгата болгáрска*.²⁾ Прѣзъ 1792 г. другъ македонецъ Марко Теодоровичъ се издава за *българа родомъ ѿзъ Разлогa*.³⁾ Македонскитѣ писатели отъ началото на XIX в. наричатъ въ своитѣ книги македонския свой езикъ: *мáзъкъ болгáрскій долнѣа Мѣссѣй Екóпскій ѿ Тѣтокскій* или *простѣйшѣй мáзъкъ болгáрскій*.⁴⁾ Въ Трескавския ржкописъ отъ 1833 г. е употребена форма съ македонския суфиксъ -цки: *болгáрцки монастиръ Трескавецъ* (до Прилѣпъ).⁵⁾ За евангелието на южномакедонски говоръ отъ 1852 г. се казва, че е прѣведено на *богáрско ѿезикъ*.⁶⁾ Прѣзъ 1867 г. отъ костурското с. Бобишча селянинъ говори за своитѣ сънародници богари..., за „нашата чиста богáрска Костурска околия.“⁷⁾ Въ костурскитѣ подговори сж въ употреба формитѣ болгáрцки въ покрианата Корешча и Нестрамъ-колъ, а въ Пополе-колъ — богáрцки. Така се говори и въ южно Леринско. Албанцитѣ въ Билища знаятъ формата бѣлгáрче, напр. въ фразата: *зди бѣлгáрче т. е. не зная български*. Въ Костурско се намира и погърченото сега село Богацко, познато у по-старитѣ като Богарцко. Въ Корчанско има село

¹⁾ Документи, № 92.

²⁾ Б. Цоневъ, Описъ на ржкописитѣ на Народната библиотека въ София, стр. 201.

³⁾ Документи, № 85.

⁴⁾ Срв. документитѣ, № 99, 101. Тия форми може да идатъ и по книжовно влияние отъ рускославѣнскитѣ книги.

⁵⁾ Документи, № 115.

⁶⁾ Документи, № 149.

⁷⁾ Документи, № 186.